

ZEMPLEN.

Közlöny a társasélet, közigazgatás, irodalom köréből.

Előfizetési ár:

Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzék
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhely be-
bérmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:

3 hasábos petit sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lövy A. könyvkeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

28-ik szám.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

II-ik évfolyam.

Nemzetünk válponton!

Mindinkább közeledik az az időpont, midőn a nemzetnek saját sorsa felett döntenie kell.

Döntő események bekövetkezése előtt az ember magába szokott szállni, s számot vet magával és körülményeivel. Annál inkább kötelessége az egy nemzetnek, melyre határozó pillanat bekövetkezése vár.

Igen, ha ározó pillanat bekövetkezése vár a nemzetre! Mert önfentartására nézve most már nem elegendő az a tér, melyet a kor követelményeivel szemben ezuttal elfoglal. Munkakörének szélesbitésére; önfentartását biztosító tényezők szaporítására, vagyis: eddigi gazdasági rendszerének mielőbbi megváltoztatására kell törekednie, annyival inkább, mivel a nemzet válponton áll.

Igen, a nemzett valóban válponton áll. S oda van utalva, hogy vagy tegyen eleget a kor követelményeinek saját érdekében is és ne engedje magát mint nemzet a mindinkább tömörülő idegen erők által tulszárnyaltatni; vagy azokat ignorálva s az idegen erőknek helyet adva, nemzeti létéről mondjon le.

Valóban szomorú jelenség, és ezen szomorú jelenség tisztán rendszerünk kifolyása; melynek még nemzetiségi szempontból is meg van az az aggasztó következménye, hogy a magasabb körökben zengzetes nyelvünk s nemzeti sajátosságaink, nemzetiségünk ezen főbb biztosítékai mindinkább elvesztik jelentőségüket, s idegen érdekeknek és idegen szokásoknak gyujtatik tömjén.

De rendszerünknek megvan most már az a másik szomorú következménye is, hogy nemzetünk önfentartására nézve mindinkább képtelenné válik. Igazolja ezt az egyre növekedő adóhátralék, s az évről évre szaporodó deficit; tehát a bevétel s kiadás közti óriási aránytalanság. És ezen körülmény nemzetünk munkakörének szűkebbre szorítását is aggasztó mérvben tünteti előnkbe.

Mert tény hogy a fiatal nemzedék életpályája megválasztásában még mindig korlátozva van. És míg más önálló nemzeteknél a virágzó ipar és kereskedelem mindmegannyi tért nyit a fiatal nemzedéknek: a mi magyar ifjaink tengődő iparunk s kereskedelmünk folytán csakis ügyvédi, orvosi, papi, katonai és mérnöki, — tehát oly pályákra kénytelenek szorítkozni, melyek közjövedelem forrásaink szaporítása szempontjából tényezőül nem tekinthetők s melyeken a nagy concurrentia miatt a megélhetés is igen nehéz, vagy végső esetben hivatalnokok lesznek, vagy ha az apai tűzhely körül néhány holdat szereznek, haza mennek, hogy szegényebbek legyenek akaratlanul s önhibájuk nélkül, mint voltak apájuk.

Ezen pályák között azonban az ügyvédi levén legkönnyebben elérhető s mielőbbi jövedelemmel kecsegtető: ezen oknál fogva ifjaink legtöbbje ezen pálya körül seregél. Innen van az aztán, hogy e

pálya tulterheltsége következtében sokan életgonddal küzdve, az ilyeneket — talán igaztalanul is — zsarolással és sycophantizmussal vádolja a közvélemény és az ilyeneknek rója fel a nagy mérvben elterjedt porlekedési maniót és a perek óriási számát, melyeknek kifolyása szerinte: a költséges igazságszolgáltatás. És az egészben az a legszó orubb, hogy a kar derék tagjai irányában is mindinkább bizalmatlan kezd lenni.

Tény továbbá az is, hogy ifjainak az ipar s kereskedelem terén sem kecsegtethetnek magukat valami brillant jövővel, miután ugy az egyik, mint a másik folyvást családi körben mozog, s iparosaink váltómunkára, kereskedőink pedig a szatócs szerepere vannak kárhóztatva, és jelen rendszerünk folytán soha nem fogják magukat a nagy ipar s kereskedelem sphaerájában felküzdehetni. És sajnos tapasztaljuk, hogy idegen erő s idegen tőke igyekszik e tért is már elfoglalni, s nemzeties jellegéből kivétköztetve, közérdekeink rovására tisztán a haszonlesés és kizsákmányolás az egyedüli cél.

Erre ugyan sokan azt mondhatják: hogy mindezt ám az üzlet természeté hozza magával! Azt azonban feledni látszanak, hogy más nemzeteknél az illetén irányt a közigazgatási függetlenség paralyssálja, miután ennek alapja az iparos s kereskedő áruival helyhez köve nem levén, inkább kifelé törekszik kifejteni erejét, és saját érdeke megvédése mellett önkénytelenül is utalva van a hazai érdekek megvédésére; míg a mi iparosaink s kereskedőink közigazgatási függetlenségünk feladása folytán helyhez kötve levén, kénytelenek az önzés minden nemét felhasználni, nehogy az ily körülmények közt minden perczen várható krízis semmivé tegye magukat, családjukat és mindenüket.

És éppen ezen szomorú körülménynek tulajdoníthatjuk az elnémetesedés nagy mérvbeni terjedését is; — iparosaink s kereskedőink jól tudván, hogy rájuk nézve a legfontosabb tényező: a hitel még mindig Bécs pénzügyi molochjai kezében van; hogy az ő érdekeik korántsem a hazai, de idegen lobogó védelme alá helyezvük; hogy ők így e honnak még mindig mostoha gyermekei, és éppen ebből az okból kényelemnek a hazai érdekeket ignorálni és a bécsi befolyásnak tömjénezni, habár tudják, hogy ott sem eléggé kegyeltek, mit igazol a legutóbbi pénzkrisis alkalmával a bécsi pénzügyi körök magaviselete iparunk s kereskedelmünk irányában.

Végre tény, hogy ifjaink önfentartására nézve most már a gazdasági pálya sem nyújthat elegendő garantíát. Az idegen drága tőke; az egyedáruasság; az óriási veradó folytán a munkáskéz-hiány; földiparunk izoláltsága s ez okból az elviselhetlen s igaztalanul kivetett közteher mindmegannyi ok, hogy az életpályát választó fiatal ember e pályától is visszarettenjen.

Tagadhatatlan tehát, hogy önfentartására a nemzetnek nem elegendő most

már az a tér, melyet ezuttal elfoglal, s válponton áll valóban. És ha nemzeti lételetet kockáztatni nem akarja, kell, hogy eddigi gazdasági rendszerét megváltoztassa, vagyis: munkakörét szélesbitse, s önfentartását biztosító tényezőket szaporítsa. Már pedig ezt csakis közigazgatási függetlensége által érheti el a mi egyszersmind nemzetiségét is biztosítja.

Kunsch.

A magyar bortermelés érdekében*)

Meg kell vallanunk, az arad-vidéki szellemi erők, más vidékekhez hasonlítva, nagyobb tevékenységet fejtenek ki, mint a magyar közönség általában tapasztalni szoktuk. Ennek bizonyítására egy igen jó mértékünk van, egy valószínű fokmérő, s ez: a közigazgatási rovata. Nem a politikai cikkezés mutatja a mezei gazda érettségét, életrealitását, hanem egyedül, ha azon körről tud és akar írni, nézeteit, tapasztalatait tágabb körben ismertetni, amelyre készült, melyet betölteni, érdemlegesen betölteni hivatva van.

És az „Alföld“ közigazgatási rovata bizonyítékul szolgál, hogy megyénk gazdasági nem csak nézünk, hanem látnak is, és nemcsak élnek, de tapasztalnak is, és nemcsak olvasnak, hanem fel is ismerik a jót és igyekeznek is azt tovább ismertetni és elcsébe léptetni.

Számos közigazgatási, igen értelmes cikk közül megemlítjük a mai napon „Mentsük meg bortermelőinket“, címűt, mint amely nagy szakismeretet és sok jóakaratot tanusít; de emellett rá is mutat vidékünk legnagyobb bajára, miszerint bortermelőink veszélyeztetve vannak.

Igen, veszélyeztetve vannak, mert bármily kedvező legyen is a termés, mind mennyiség, mind minőségre nézve, haszonra való kilátás nem mutatkozik. De nem is mutatkozik, miután borainknak nincsen kivitele, dacára egyesek rendkívüli fáradozásának, s dacára magán-társulatok erélyes működésének.

Nem kell hinni, hogy a kísérlet borainkat árusítani, nem tételt meg helyes módon, vagy kellő mértékben; nem kell hinni, hogy boraink minősége nincsen elismerve jónak, másoknál jobbnak; nem kell hinni, hogy a bortermelő külföld nem tekint sovárgó szemekkel magyar czimzetes palackokra: ellenben el kell ismerni, hogy megvannak téve a kellő lépések, de nem hiányzik a méltányoló elismerés és dicséret sem.

Bujdosó hazánkfiai ama gonosz időkben nenyenyit nem követték el a magyar borok terjesztésében!

S a külföldi bortermelői hányszor nem próbálták az olcsóbb magyar borokat a drágább, de sem szívre, sem izre nem jobb, közönségebb franczia vagy spanyol borok helyett, fogyasztóikkal megkedveltetni!

És amint tudjuk, sajnálatunkra mondjuk a mint érezzük, minden fáradozás hiába való volt. A magyar borok egytányban sem tudtak kedveltségre vergődni, tehát kiviteli cikké sem válni.

Vajmi sajnós dolog ez!

De mi lehet ennek oka?

Fentemlítet, igen helyesen irt cikkben találóan van megjegyezve, hogy borainkban hiányzik az évről-évre egyforma íz. Miért van ez így?

Nem érezzük magunkat arra hivatva, hogy itt valami újat, a dolog bíbjét érintő, tapasztalatainkból meritett felfedezéseket te-

*) Jelen cikk, lapunk 26-ik számában megjelent „Mentsük meg bortermelőinket“ című cikkre, — melyet több hazai lap át vett — vonatkozván, helyén találjuk az „Alföld“ átvételét.

gyünk közre. Nem akarunk egyebet, mint a már többször és több helyt felhozott szakértelméről tanuskodó nézeteket elmondani, mint a melyeket eléggé nem lehet ismétetni.

Az angol, német és orosz borkereskedők és fogyasztók első helyen is azt állítják, miszerint jó magyar bort csak Magyarországon lehet élvezni.

Ha ez áll, akkor azon gyanura kell jönnünk, hogy a külföldi borkereskedők borainkat hamisítják, vagy saját természetüket magyarnak keresztelik el. És ez igen lehetséges dolog. Nem egy lelkiismeretlen kereskedő oly elátkozott, hogy valamely áru nagy keresletnek örvendő s az nála hiányozván, hamisításhoz nyúl. Hanem ez nem elég. Igen világos tanújelek mutatkoztak oly időben, midőn a külföldi kereslet valami körülménynél fogva a magyar borok felé fordult, hogy az érdekelt élelmes bortermelők, különösen a rajna vidéki és elsassiai, a kereskedőkkel szövetkeztek a végül, hogy boraink renomáját aláássák, s így az ő érdekeikben eshető csorbát és kárt elhárítsák. S miután védelmezőnk nem volt, és szokott idelentünk önvédelemre nem kelt: fondorakodásuk s álnokságuk igen könnyen győzött, mondván: a magyar borok élvezhetlenek, részint, mert a magyarországi borkereskedők nem bírnak vagy nem akarnak jöminőségű italt szállítani, részint mert a magyar borok általában egészségtelenek.

Igy ellenségeink.

De vannak a külföldi kereskedők közt jóakaróink is s mindamellett nem hajlandók boraink terjesztésébe bocsátkozni. Honnét van ez?

E jóakaróink szintén a magyarországi borkereskedőket okolják.

Ugyanis ők is azt állítják, hogy kereskedőinkkel solidáris üzletbe bocsátkozni nem lehet, miután soha vagy csak ritkán elégitik ki a kívánalmukat. Kis küldeményeket igen kitűnőket szállítanak, nagyban ellenben rendszerint meg vannak csalva, úgy hogy minden reményt vesztettek s honi kereskedők lelkiismeretére nézve.

Kik ennek okai? A borkereskedők, vagy közvetítők-e? A tapasztalatok, fájdalom! egyiket úgy, mint a másikat terhelik gyanúval. Kereskedelmünk általában, mint mindenben, úgy a borra nézve is oly sok kívánni valót hagy fenn. Könnyelműség szintegy, mint lelkiismeretlenség okai borkereskedelmünk pangásának. Hisz tudjuk, hogy itthon is, ha jó bort akarunk inni, bizonyos uri asztaloknál kell azt keresnünk. Ha már az ily termelő kezéből kikerül, vége minden jósnak, többé rá nem ismer még a termelő sem.

Ily szomorú tényekkel szemben csodának szabad-e tartanunk, ha a német borkereskedők egy, az új császárhoz intézett petícióban kérve kerik a francia borok bevitelére vetett nagy vámnak leszállítását, nehogy a német borkereskedők közönség, mely az utóbbi háboru óta oly annyira szaporodott — a magyar egészségtelen borokra legyen kénytelen s zorulni? Csoda-e, ha oly igen hangsúlyozzák az egészségtelen szót, ha boraink ötöd-hatod kézből jönnek még csak a fogyasztó poharába, nem úgy, mint más bortermelő népeknél, kik, becsület-kérdést csinálnak abból, hogy természetüket a termelő pinczejéből, ha csak lehetséges, egyenesen a fogyasztó vidékre szállítják, hogy a jó minőség és hír, valamint a termelő calculusa meg ne zavartassék?

Azért a fenn tisztelettel érintett cikkthesisait kézséggel aláírjuk, vele együtt követelvé mindenek előtt, hogy alakítsák e „Országos magyar borkiviteli társulat” melynek lelkiismeretes eljárása és buzgó igyekvése talán legyőzheti a külföldi kereskedők ellen-szenvét és rossz véleményét.

—y.

Reichenhall jul. 7.

Hány évszázad nehezedik már Pyndár halhatlan Ijrája emlékére? s már ő is azt mondja egy olympiai hős dicsősítésében: „to hydor ariszton”!... vagyis: a víz köztlich valami!... Hát azóta hány május juniusi tárczacikkek lettek megteleve a viznek többé-kevésbé szelleműs dicsősítésével? sőt valaki nem átalotta kijelenteni, hogy ha Shakespeare élt volna Prisznicz idejében, bizonyosan nem mondta volna Hamletje Opheliának: „menj a zárdába”... de „menj Graeffenbergbe”...

Mi itt Reichenhallban nem vagyunk annyira vizimádók, hiszen az egész gyógytani elemélet egyedül belelegzésen alapszik.

A sóstaltu fenyőkre friss hegyi vizet bocsátanak s a nyomás után kifejlődött légnem

belelegzve, a legcsalhatatlanabb legártatlanabb pirosító, mit a természet varázsol az arcra.

Mily édesdeden szíjják ez életadó acherthert a nehéz mellbetegek s köhögések! Az ember nem hinné, mily messzefődről zarándokolnak ide a szenvedők. Sokan ott hagyják Karlsbadot, Ischl-t vannak itt fin dán, amerikai, nápolyi vendégek, kik felkeresik a hegyek között rejtett kis helyet, mely évről évre nagyobb jelentékenységre kezd vergődni...

A legutolsó létszáma az idegeneknek a 2000-et közelíti, mely szám a tartosabb jó idő beálltával 3-4000-ig is fog gyarapodni.

A különféle fajú németeken kívül leginkább az oroszok és angolok képviselvek. Kivéve a lengyeleket, mi magyarok legkevesebben vagyunk; eddigelé 51 egyént mutat a névsor.

A társasélet — kivéve egymáshoz közelebb álló családok szívélyes barátságát — igen feszes korlátok közé van szorítva e bábéli tömkelegben. Talán egy merdek szikla ormán találkozunk s egy udvarias; „bon jour”-ral veszünk részt egymás fáradaiban; vagy tán egy hangversenyben jutunk szomszédságba s közösen érezzük Haydn vagy Beethoven szellemnagyságát.

Hiába! ez cosmopolitikus vívmány, melyet csak Plató világboldogsága fogna egykor közös érdekeltséggé változtatni. Pedig talán a hideg arcok nem mindig hü kinyomatai a léleknek s hány beszélyíró kezdte irodalmi kinlódását a fürdők regényes alakjaival? Ki tudja melyik jött ide, hogy egy keserű gyászt feledjen, vagy egy fájdalmas multat temessen el, vagy hogy végképen kimerülve megbéküljék a halál gondolatával s még egyszer élvezze a bú-bajos természet titkos kezeit?

Nem lehet belátni az emberi szív rejtélyeibe — no de nem is illik kutatni, térjünk, realisabb témákra... Ilyen például a szivar mely itt elég nedves és sokszor izetlen — főleg az a species, mely 3-4 krajczáros czég alatt mint havanna szokott árulni a közönségnek. Különbben vannak jeles bremai s 12-18 ezüstkrajczáros importált szivarok s ha valakinek ez sem izlik — rövid háromnegyed óra alatt ott lehet osztrák földön Groszgmajdnban s tele szivhatja magát kabanoszok s britannikákkal a bajor állam nagy megrontására...

Különbben mi keseríthetné most a diadalmas győzöket? Multkor a regényes Thum-tóhoz kirándulva vagy 10 bajor üdülő sebesüléssel találkozám. Mindenik kezén kapott golyót. Ez egyszerű közlegényekkel szemben, ávonult agyamban a közelmult minden fájdalmas emlékeivel, hiszen ők is ott harcoltak, hol a ünnepeit nagyok és borostyános hősök.

Vigan sörözve az erdőbe vonultak s elég sikeresülten énekeltek egy csinos quartettet. Iré-fás komolysággal gondoltam utánna, hogy egykor, a harcziás izgatottság lázas perceiben, várva az „Abendblattot”: menüit adtunk volna egy ilyen bajor atyáért, csakhogy mondjon nekünk valami kézzelfogható Trochuról, Gambettáról, meg a többi hazafiakról....

No de ez is elmúlt!...

Eredeti, jökevű ez a bajor népség. Munkája közben szelid, békés, lemondó. Sokat ad nemzeti s vallásos külsőségekre s e részben áldozatkész is. Nagyobb ünnepeken tele van a város lobogókkal, az ablakok szőnyegek, a falak képek s koszorúkkal ékítve. A roppant hegy etőkön örömtűzek s az arcokon legalább látszólag — megelégedés.

Hanem ezen árkádiai téke szemlélete sokba kerül, mert a lakások elég drágák s ha Hohenstauffokról neki kerekedik a szél — még júliusban is jól megfázik az ember a herzig villákban. Különbben a jó idő kérdése, itt a hegyek közt csak pillanatnyi. Zuhog az eső egy óráig, jó utána napfény, vihar, szél, ismét eső — megint szép idő s az még nem is tett kirándulást, ki csak egyszer ázott meg, s a „charmanthe toilette”- és „best-quality” angol czilindereknek csak akkor lehet kilátása hódításra, ha az ég azurján egy felhőske sem mutatkozik, — különben ha Leander tudta átuszni a Bosporust, hogy Herójával beszélgethessen, mért ne tudna itt is megázni egy keveset az ember, hogy kiállva a merdek sziklák közt vezető insbrucki országútra. Óráig szemlélhesse a Ksenig-tó havasait, hiszen az anyaföld szerelme a leghűbb, s legrégibb s megérdemel ennyi áldozatot. Aztán meg ezek a hegyközi zivatark sem mulnak el mélyebb benyomás nélkül. Ha egyszer elkezd üvöltöni a szél, úgy, hogy a sziv is megreszked belé s az óriási hegyek bá-natos, siró zugással kezdnek korrespondálni egymással, magába száll egy percze a lélek s „titkon kezdi sejtteni azt, kit — a költő szerint — a bölcs lángesze fel nem ér!...

S a zivatart mi szokta követni? Ren-desen kirándulás, miknek legérdekesbikére most folynak a készülétek. Salzburgból ugyanis e hóban kezdenek indulni a kéjvonaok München felé, melytől az öt órányira eső Oberammerauban most fognak megtartatni a háború által félbeszakított s csak minden tíz évben előadati szokott „Passions-spielék”.

Mi a közönséges kirándulókati illati, ezek kényelmes fogatokkal s ügyes hegyi vezetőkkel láttatnak el. A kirándulási helyeket illetőleg pedig: Berchtesgaden, Kirchberg, Nonn, Karlstein, a mauthauslik, a jettenbergi vízeses, a Kvenig- és Thum-tavak — hogy többet ne említsek — oly gazdag panorámát nyújtanak, hogy egy is belőlök nagyszerű adományát képezi a természetnek. S így van „kicsiben” schaffhauseri vízesésünk, interlakeni tavunk s Rohnegletserünk s a ki nem akarja hylobates lajhár módjára tölteni a napot, mehet ezer szórakozást keresni. Hazárd játékoknak híre sincs, ez itt nem tartozik a nemes szórakozások közé. De van helyette kitűnő író, jeles fekete sör és classicus szép gyümölcsök s miután a phisicum kivette a maga részét, itt a hatalmas zenekar, melynek harmoniájánál éppen úgy lángra gyúlnak a kaczer francia hölgyecskék, mint a komoly missek vagy egykedvű orosz delnök. Van a vendégeknek helyi lapja, olvasó terme. Mi az egyes árucikkeket illeti, az eléggé elegans üzletekben minden kapható, mint akár Pesten vagy Bécsben.

Ennyit Reichenhallról.

Ruzsicska Kálmán.

Levelezés.

Koibása, jul. 6, 1871.

Napkeletkor, a munkás nép indulási percében, a helység közepén ki gyuadt egy lakház, s azonnal el is olatott. nem történt semmi kár. Jul. 5-én éjjel a helység feletti egy nevezett berekinyésen elégett egy egyes lak; hogy több kár nem történt, tulajdonítható a csendes időnek; júli 6-ról 7-re reggel egy és fél óraker ismét ki gyult a jul. 4-én megmen-tett lakház, de a komor hold háivány világa mellett épen éjszaki erős szél támadván, az irányába eső épületek s nagyszerű kertek magas elő gyümölcsfái — mint száraz avar — egyszerre lángtengerként égtek és hamvadtak el minden harangszónéikül, mely húrül szokta adni a veszélyt; mert nem jutott ember a közveszélyben, nem volt bátor senki egy vagy másik toronyhoz közelíteni is, irtólván az azokat eilepo égő üszkők szikráitól, csak a mindnyájunk riado tármaja gerjesztette a közrészvétet.

Két egész óra időközön, — mint egy irtózatoss széles és hosszú lángnyelv, egyformán és egyszerre égett — az éjszaki dulo szél nagyobb és nagyobb támadása mellett 19 udvar melletti épületeivel és négy csürrel, és az alatt kissebbedni nem volt látható a veszély.

Ember sem házak közt, sem utcáon nem járhatott, mert fenn a légtől éleszve, s a széltől hajtva udvarokon és kerteken a dus növényzetet, mint száraz polyvat, és utczáink kövét lang es szikra egyformán feketévé égette.

Azután kezdetek az épületek omladozni a veszély fokozódni, s rohantak a tulajdonosok elszántan ajtóknak és ablakoknak, megmenteni azt a mi megmenthető; de emberi erői ki gunyolni látszott mintegy az élenek dulo hatalma: a kétségbeesett hazi-gazda, szigoru keresményének megmentése mellett; arcát szemét égette meg, mégis elvesztette mindenét, mert a sors könyvébe végzete, így írta be azt.

Most érző sziv, állj meg ez omladványok felett s nem hiszed hogy mit sokan egy egész életen keresztül küzdelmesen szereztek és építettek, a romból elem 3 és fél óra alatt úgy semmivé tette, pedig ugy van!!!

A közveszélyben a feláldozásokat nem lehetett megkülönböztetni, mert egyik a másik felett előnyvel nem bírt; a tűzvesz közt láttam két biztosított épület megmentését, midőn több helyen gyuladt, az emberek életveszélyvel vetették rá magokat; —

Neveiket azért nem írom ki, mert a mult tűzvesz aikalmaival névszerint szándékkal neveztem meg az elszántakat, de a biztosító társulat őket figyelembe sem vette, így nem is jutalmazta; oh pedig az ily kiadások kamattal fizettetnének vissza az ily alkalmaknál.

Ezerekre menő baromfi és házi eb esett áldozatul, emellett egy tehén borjával jászla

mellét ég sok felhal készített n ezerre gyú kézz nepe maradt.

Ugy mit kell munk és f

Hely

(!) ministerium

A fa költségese lést egyes a hároms rendszere

Ez a czéljából az iránt, kedő közö szerezhessé vántó so

Ugy átalakításá akként re kertészeti rendelkező

Jeles

készlet va ban, mely ban intézi névkedés igazgatósá Debreczen Zágrábban

dékbeli g bizonyítvá is szőlőm landja a millimeter meter át den év o tul megm közárvere desről a ezennel e ből értes

×

legkerese piacain, kedelmi konszuszag

melyek k új keresk bayba sz ki jelest nagykere

Duna-feje gyon keo szállított rokkal ve Bombay mézetes

(alkohol a franczi ellenkező folyást g zsirosb s kább esa számos i

Soprony get emlit nek. Tal matos bo mennyire a magya nyök, m hiányzik.

(!)

terjedelm jobboldal indokolni val nem

mellett égett el, sok szénakészlet és szemes élet, sok felhalmozott őrfa; és egy rakás vasúthoz készített nyers gerenda, mint száraz gyufa egyezre gyult, és hamvadt el. — Az ő hitű lelkes népes családjával hajlék és fedélnélkül maradt.

Ugyanily kétségbejött három napunk után mit kell még várunk? nem méltó-e aggodalmunk és félelmünk?

ANTAL SÁNDOR
ref. lelkész.

Tárogató.

— Helyi, megyei s vidéki ujdonságok. —

(1) Szőlő birtokosoknak. A közigazgatási ministerium a következőket teszi közzé:

A fa árának emelkedése miatt naponta költségesebbé vált szokásos karos szőlőművelést egyes szőlőbirtokosok különböző vidékeken — a háromszor négyszer olcsóbb drót-művelési rendszerrel kezdik felcserélni.

Ez utóbbi rendszer könnyebb terjedhetése céljából a közgazd. ministerium intézkedést tett az iránt, hogy a szőlőművelő esetleg kertészkedő közönség mind könnyebben s olcsóbban szerezhesse meg, az ezen műveléshez megkívántató sodronyt.

Ugyanis a távirtdai vonalak javítása és átalakításával meggyűlő sodrony-készlet felől akként rendelkezett, hogy az szőlőművelési és kertészeti célokra mérsékelt áron a közönség rendelkezésére bocsátassék.

Jelenleg mintegy 60 mázsányi sodrony-készlet van a pesti m. kir. központi raktárban, mely csak innét lesz áruba bocsátva, azonban intézkedés történt aziránt, hogy ha netalán növekednek az igények, az egyes távirtdai igazgatóságok székhelyein: Pesten, Temesvároton, Debreczenben, Kolozsvároton, Nagy-Karizsán és Zágrában is gyűjtsék sodronyt, honnét a vidékbeli gazd. egyesület által kiállított azon bizonyítványra, miszerint a venni kívánó csak is szőlőművelési vagy kertészeti célra használja a vásárolt sodronyt, mázsánként a 3 milliméter átmérőjű 5 frt 50 kr-ért, a 4 1/2 milliméter átmérőjű 5 frt-ért lesz elárúsítva minden év oct. havának végeig, mely határidőn túl megmaradandó mennyiség a szokott módon közárverés útján fog eladatni. Mely intézkedésről a szőlőművelő és kertészkedő közönség ezennel ebbeli igényei érvényesíthetése céljából értesítetik.

× A magyar borok eddig is egyik legkeresettebb hazai kivitel czikk a külföld piacain, mindinkább magukra vonják a kereskedelmi világ figyelmét. Egy konstantinápolyi konszultági tudósítás azon különféle czikkeket közt, melyek különösen eikalmatosak arra, hogy az új kereskedelmi suez csatornán Ázsiába Bombayba szállitassanak, a magyar borokat emeli ki jelesül. Egyszersmind több magyarhoni nagykereskedést nevez meg, melynek borait a Duna-fejedelemségekben és Törökországban nagyon kedvelik. Továbbá jelenti: a Bombayba szállított francia borok a neves magyar borokkal versenyezni nem képesek, mivel ezeknek Bombay nedves és hő éghajlata alatt a természetes erjedés által előidézett lang-tartama (alkohol tartalma) nem hat oly kimerítőleg, mint a francia és általában a déli égövű borok, sőt ellenkezőleg az emberre élesztő s vidító befolyást gyakorol. Továbbá a magyar nektár zsírosabb s zamatosabb, mint a francia, mely inkább csak szeszest természetű. A magyarhoni számos nagy borkereskedések közül, csak a Soprony városban létező Flandorfer-féle cézget említi, melynek borai nagy hirnek örvendnek. Találhatók ott enyhe, kellemes, jóízű zamatos borok, melyek mindannyi tanujelei annak, mennyire lehet észszerű pinzegazdálkodás által a magyar borokat nemesíteni. Mindezen előnyök mellett a borok tiszták s ez oly körülmény, mely a francia boroknál nem ritkán hiányzik. V. U.

(1) Papp Ferencz helybeli ügyvédől egy terjedelmes nyilatkozatot vettünk, melyben a jobboldaltól a balhoz való áttérése igyekszik indokolni. A nyilatkozatot — lapunk politikáival nem foglalkozván — nem közölhetjük, s

igy az áttérést is csupán mint ujdonságot említjük meg. A t. veterán ügyvéd urat a virilis szavazat behozatala zökkenetette ki az eddigi kerékvágásból, mely saját szavai szerint, oligarchiára vezet. Ludokai elisorolása után szó szerint így zárja be nyilatkozatát: „Mídon tehát a jobb oldal hajójából kilépek, azt nem azért teszem, mintha a Kormányos eránti bizalmam tökkent volna. — sőt megmaradok azon hitemben, — hogy (Deák Ferenczként) gróf Andrássy Gyula a magyarnak gondviselészerű embere; — nem is itélek egyes tetteiből mint az a gyermek, ki Attyát, mivel kényére nem ereszté; — rosznak képzeli, — vagy mint ki Barátyát azért gyűlöli, mivel veszélybe menni nem engedé, — a rossznak látszó dologból, ha ki jön a Jó érdekesebb lesz mint a folytonosan Jó. — Nem az a jó Orvos, ki édes orvoságot ad betegének, nem az a Hadvezér, ki neki vág, számítás nélkül a nagyobb erőnek, — Fábiusz által győzött, hogy cunctálni tudott; — Veszve van az a Hajó, melynek Kapitánya a szél ellen daczol, mert az Irás szrint, „a szél a hol akar ott fuj, s annak fuvását mi is haljuk, de nem tudjuk honnan jön és hova megyen” — Nonnuncuan et magnus dormitat Homerus”. Sok a politikus, de kevés a látnok. Idő előtt semmise jó, — mindent idő hoz meg — omnia tempus habet, de el se kell azt szalajtani” — sat. sat.

(1) Hymen. Matolay Etele megyénk második alispánja f. h. 10-én kelt egybe ötéves Szikszay Józsefné asszonysággal. Az esküvés egész csendben történt, minden feltünőbb ünnepesség nélkül Szabadjon az eskü által megszentelt frigyhez nekünk is csatolniószinte szerencse kívánatuokat.

+ Eljegyzés. Buday Imre a zemplényi ipar-termény és hitelbank könyvezetője e napokban jegyzé el Nemessányi Mariát, Bárczy József barátunk nővérének szeretetre méltó leányát.

(1) A sárospataki orgonaszenteles alkamával rendezett táncvizgalom — mint személyesen meggyőződünk — igen kedélyesen folyt le. Vendégek oly szép számmal jelentek meg; hogy a terem alig volt képes befogadni. A járókelő virágok koszorujából sok szép rózsabimbó ötlött szemünkbe körülrajongva az ifjuság jó kedvű pillangóitól. A zene (Mányi Lajosé) korrekt volt, valamint a kredenz ellen sem lehet valami nagy panasz.

Apró hírek. Lapunk 26-ik számában említett: gyermekgyilkos cigányleányt Zemplény megye törvényszéke 3 évi börtönrre ítélte. — A zsolyomkai ujonnan épített kád-fürdő f. h. 9-én a közhasználatnak megnyitott. — A tegnapelőtt szájról szájra járt, s állitotag a hatvan-miskolci pályarészen történt baleset híre teljesen alaptalan. — A s. a. ujhelyi főgymnázium közzivizsgái tegnapelőtt megkezdtek. — P. M. barátunk, s B. I. építész szobájába tegnapelőtt reggel ismeretlen tolvajok lopództak be, s az előbbinek értékes aranyóráját, az utobbinak pedig ezüst czukorszelen-czétjét tolvajlották el. — „Pest városához” czimzett elegans sörcsarnok részvéthány miatt a közelebbi napokban bezárattott. — Mint hírlik a jövő héten lovatársulat érkezik városunkba. — Ujhelyi kereskedő-segédék és gyakornokokból álló complot fedeztetett fel; a dominusok gazdákat lopták, s az elzött tárgyakkal titkos kereskedést üztek. — A sereucs-ujhelyi vasut megnyitása ismét október 1-ére napoltatott el. — A tályai takarékpénztár alapszabályai a földművelés ipar és keresk. ministerium által a szokásos bemutatási záradékkal legközebb ellátatott. —

Bukay Wiczmány Viktor és neje sz. Reviczky Zsuzsanna saját, valamint Gyöző, Zsófia, ferj. Szerdahelyi Vinczéné, Róza, Gizella, Tamás és Ödön gyermekeik nevében is; Wiczmány N. János és neje Almássy Fanni saját és gyermekeik nevében is; Wiczmány Mór és neje Sárossy Gizella saját és gyermekek Olga nevében is; Wiczmány Ödön és neje Szerviczky Izabella, néhai Wiczmány Berta volt Molnar Eduárdné gyermekei: Molnar Berta és Elemér; és Szerdahelyi Vincze Wiczmány Zsófiától származott fia Vincze nevében is mélyen szomorodott szívvel jelentik, felejthetlen szeretett attyok, nagyatyok s illetőleg szep-apjának néhai Butkay Wiczmány Jánosnak, tekintetes Zemplén és több tettes vármegyék egykeri főtáblabirájának, életének 81-ik évében f. é. júliushó 7-ik napjának délutáni 6 és fél

órákor, a halotti szentségek ájtatos felvétele után végelgyengülésben történt gyászos kimulást. A beszenteles Kasán f. év júliushó 8-ik napján megtörténvén a megboldogultnak hűt tetemei f. év júliushó 10-ik napjának delelőtti 9 órájkor, — az engesztelő sz. mise megtartása mellett, Butkán fognak az örök nyugalomnak által adatni.

Üzlet.

A s. a. ujhelyi „Termény-tözsde” által hivatalosan bejegyzett terményárak: július 11 Buza 88—87 font. vám mázsa 5—50 kr. Rozs 78—80 font 3 — 10 kr. Arpa 2—50 kr. Zab 2—5 kr: 2—10 kr.

Sziget június 30. A mai hetivásár forgalma következő volt. Pozsonyi mérőnként, Buza I. rendű 6 ft. 50 kr. II. rendű 6 ft. 20 kr. Kétszeres I. rendű 5 ft. 50 kr. II. rendű 5 ft. 20 kr. Rozs I. rendű 5 ft. — kr. II. rendű 4 ft 80 kr. Arpa I. rendű 4 ft. 60 kr. II. rendű 4 ft. 40 kr. Zab I. rendű 2 ft. 80 kr. Kukoricza I. éendű 5 ft. 20 kr. II. rendű 5 ft.—kr. Burgonya 3 ft. 20 kr. 3l búkkfa 12 ft.—kr. Egy mázsa montliszt 16 ft. 50 kr. Zsemleliszt 15 ft.—kr. Kenyér liszt 12 ft. 50 kr. Disznó-zsír fontja 70 kr. Marhahus 18 kr.

Szatmár-Németiben június 28. tartott heti vásáron az árak következők mérőnként: Tiszta buza 5 ft. 25 kr. 5 ft. 20 kr. Kétszeres 4 ft. 50; 4 ft. 30kr. Rozs 3 ft. 20 kr. Tengeri 4 ft. 20kr. Arpa 3 ft. — kr. 2 ft. 80kr. Zab 2 ft. 70 kr.—kr. Kása 5 ft. 50 kr. 5 ft.—kr. Krumpli 2 ft. 30 kr. Paszuly 3 ft. 20 kr. 3 ft. — kr. Lencse 4 ft — kr.; Ól búkkfa 13 ft. Marhahus 20 kr. Disznózsír 70 kr Szalonának mázsája 40 ft.— uj 39 ft.

Ungvár, július 8. Szerdán tartott hetivásárról következő piaci árak vannak a város hiteles jegyzőkönyvében feljegyezve: Buza mérőnként 4 frt. 60 kr. Rozs 3 frt- 40 kr. Arpa 2 frt. 80 kr. Zab 1 frt. 80 kr. 2 frt. Kukoricza 3 frt. 80 kr. Burgonya 2 frt. Borsó 7 frt. Lencse 4 frt. Paszuly 4 frt. Kása 7 frt. 80 kr. Szénajmáza 1 frt. 90 kr. Szalma 80 kr. Vaj itczénként 54 kr. Sertés-zsír 60 kr. Marhahus 22 kr. Szalona 44 kr. Szesz 32 foku 25 kr.

Debreczen, jul. 10. A heti sertés-vásár silányul ütött ki, ámbár sertést elég sokat hajtottak, de a kelendőség csakis a kővér sertésaknél mutatkozott leginkább, még pedig kissé emelkedett árakon, jelesen font számrá 23—25 kron kelt, a szalona folytonosan jó kelendőségnek örvend, ára mázsánként 31—33 1/2 frt, háj egy árban. Az előhetivásárra folytonosan érkeznek a szekerek, már is elég sok életet szállítottak, de mivel az életüzlet lanyha, a mult hetirak 10—30 krral csökkentek, kenyeret sokat hostak, de az életárakhoz mérten drágán kelt. Piacunk ez évben csemegefélével úgy mutatkozik a középszerűnél bővebben el lesz látva, cserezsnye, ribizli, árpás, és szajkókörte már nagyban árultatik. Az idő úgy tegnapi mint a mai nap tiszta napfényes s igen meleg, az aratást már több helyen megkezdtek, határainkon a rozsvetés kielégítő.

Lotto.

— Legutolsó húzás. —

Budai 47. 58. 1. 74. 53.
Lemberg 34. 82. 28. 17. 50.
Temesvári 20. 81. 54. 18. 77.
Bécsi 61. 29. 38. 67. 55.

Nyilt posta.

Sz. D. Patak A küldeményt éma vettük, s így sajnálatunkra csak a jövő számbau adhatjuk. Mély tisztelötünk!

KOLENER JÓZSEF,
kiadóttárs.

IFJ. FARKAS LAJOS,
szerkesztőtárs.

BORÚTH ELEMÉR,
felelős szerkesztő és kiadóttulajdonos.

Az egri gőzmalom készítményei

ÁRJEGYZÉKE

s. a. ujhelyi bizományi raktárában

Deutsch József veje

fűszer- és csemegeáru kereskedésében.

az árak oszt. ért 100 bécsi fonttal 150 fontos zsákok vételénél értetődnek.

ZSÁK INGYEN ADATIK.

	Buzaliszt	fr.	kr.
Asztali dara nagyszemű	A	14	—
" " " finom	C	13	—
Királyliszt	0	13	50.
Lángliszt különös	1	13	—
Lángliszt	2	12	60.
Zsemlyeliszt különös	3	12	20.
Zsemlyeliszt	4	17	80.
Elsőrendű fehér kenyérliszt	5	10	80.
Másod " " "	6	9	80.
Elsőrendű barna liszt	7	8	40.
Másod " " "	8	7	40.
" " Rozsliszt.			
Rozsliszt	1	8	40
" "	2	8	—
" "	3	7	20.

Miután készítményeimmel a t. cz. közönség eddig is teljesen meg van elégedve feleslegessé válik azoknak bővebbi dícsérete.

Julius hóban, 1871.

Schvarcz István,
egri gőzmalom tulajdonos

Mély tisztelettel alulirott, van szerencsém a nagyérdemű t. cz. közönségnek tudomására hozni, miszerint most ujonnan nyitott, s nagyban felszerelt

b ú t o r - r a k t á r a m :

melyben kész behuzott, s behuzatlan garniturok, sifonok, ágyak, asztalok, mosdó-szekrények, credenczek, — s különféle esztergályos műtárgyak a legjutányosabb áron kaphatók.

Azonkívül mindennemű óeska bútór, helyben és vidéken — kijavítás, el- vagy becserélés végett elvállaltatik.

Ezeket, valamint minden e nembe vágó műtárgyakat a legnagyobb izlésteljes választékban pontos kiszolgálattal mellet ajánlja a t. cz. közönség kegyes pártolásába.

Schvarcz Ignác,

kárpitos és szattlermester.

8-10

Raktáram helyisége: kis-piac-utca Csehy-féle ház.

Ölfa-eladás.

Alulirotnál kitűnő minőségű száraz tűzi ölfa, jutányosan és bárminő mennyiségben kapható.

Schön Fülöp.

Hirdetmény.

N. m. B. Jósika János altábornagy ur szomotori uradalmához tartozó, következő birtok részek:

1. N. K ö v e s d e n, a gerebre pusztabeli részszel együve tagosított mintegy 1000 hold kiterjedésű birtok a gazdasági összes épületekkel.

2-or Lukán 1226 hold tagosított birtok, egy belhelyel, és lakházzal;

3-or Lagmoczon 153 hold tagosított birtok.

4-or Czigádon 843 hold tagosított birtok, belhely és lakó házzal. —

Az első három 1872-ik évi ápril 1-vel napjától, — a 4-ik pedig ugyan azon év január 1-től hat egymásutáni évekre haszonbérbe adandó; —

A bérleni szándékozók megkeresésüket, vagy ajánlataikat S. a. Ujhelyben Bessenyei Gábor meghatalmazotthoz intézhetik.

**Nagy választék!
Jutányos ár!**

Alulirott tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, miként a főutezán az ujonnan épült Kellner József ur házában igen jól rendezett

fűszer-, norinbergi-, disz- és, rövid-áruczikkekbeli

kereskedést nyitott

s ezt Pest és Bécsben történt legujabb bevásárlásai által gazdagon ellátta,

különösen ajánlja a Krauz és Lackenbach-féle bécsi legjobb

gyári áru raktárát.

női, férfi és gyermek lábbelik

Valamint férfi és női legujabb divatu.

SZALMA KALAPJAIT.

Egyszersmind ajánlja jól rendezett árutárát, — ugymint: legjobb minőségű divatcikkeket, ruha-ékités, bársony és selyem szalag, férfi és női fehérnemű raktárát,

a legjutányosabb árak mellett.

Midőn a t. cz. közönség meleg pártolását kéri.

7-10

Teljes tisztelettel,

TEICH HERMAN.

2162

Egy év
Félévre
Negyed
Első
valami
lomény
ségez
bérmen
Kézir
nak vi
Nyit
sor 10

Zemplén
helyben

Jele
tével, b.
mán, Die
Viczinán
mándy C
jegyző.

1. O
ványa me
sével előt
laskor eg
sőbb csal
tésben ré
sági köte
folyamat

Fol
tettek a
alól az l
mentette
pedig a b
dott per
zönek k

2. C
reczeni
lyamodv
1870-re
datni ké

Mic
tetnek e
tanintéz
menyny
modó a
— a ve
Mihály
talmazta
szerinti
kiadassa

3.
ker. mir
tatik az
hogya
rendszer
rendszer
gitené,
landóna

Án
közégb
gítónek
hogya
módon
kakkal,
ezélszer
községe
hagyand
behozan
a követ
mellett:

1)
vényhat
tessenel
2)
vannak
nincsen
tósági
kalmaz
szorszen